

kritiska eu-fakta

utges av Folkrörelsen Nej till EU | nr 100 | augusti 2006 | pris 20 kr

Bild: ROBERT NYBERG

KRITISKA EU-FAKTA

Nummer 100 Augusti 2006

Kritiska EU-fakta ges ut av

Folkrörelsen Nej till EU

Ansvarig utgivare: Eva-Britt Svensson

Redaktör: Gösta Torstensson

Redaktionsutskott:

Thomaz Erixon, Kerstin Nordquist,

Lars Handegard, Eva-Britt Svensson,

Gösta Torstensson

Redaktionens adress:

Kritiska EU-fakta, c/o Torstensson

Rondovägen 312, 142 41 Skogås

tel: 08-7714379

e-post: gosta.torstensson@comhem.se

Adressändring & prenumeration:

Kritiska EU-fakta

Pölgatan 5

414 60 Göteborg

tel: 031-7010177

FOLKRÖRELSEN NEJ TILL EU

Rikskansli & materialkontor:

Pölgatan 5

414 60 Göteborg

tel: 031-7010177

e-post: fneu@algotellet.se

webbadress: www.nejtilleu.se

Prenumeration:

Fyra nummer 100 kr

medlemskap inkl. prenumeration 200 kr

(arbetslösa, pensionärer och

studerande 150 kr, familjer 300 kr)

Postgiro 433 02 07-4

Nästa nummer

utkommer i november 2006

Manusstopp 1 november 2006

Tryck: Litorapid Media AB

Göteborg 2006

LEDARE

Kritiska EU-fakta fyller 100

Den 17 september är det val till riksdag, kom muner och landsting i Sverige. Trots att det som beslutas om i samtliga dessa tre församlingar påverkas i mycket stor utsträckning av medlemskapet i EU (mycket mer än vad de flesta tror), talas det väldigt lite om kopplingen mellan det som diskuteras i valrörelsen och EU. Det är dags att kopplingen mellan EU-nivån och svensk valrörelse blir tydligare.

Gösta Torstensson
är redaktör för
Kritiska EU-fakta

Som exempel - under Almedalsveckan i Visby första veckan i juli var det endast ett fåtal seminarier och debatter som hade EU på agendan. Av runt 450 arrangemang hade bara ett tiotal en tydlig koppling till EU. Det borde vara åtskilligt fler av demokratiska skäl.

Representativ demokrati förutsätter att medborgarna kan välja företrädare som faktiskt är representativa för deras politiska värderingar.

I en färsk Sifo-undersökning anser majoriteten av svenskarna att EU har för mycket makt. Sifo frågade 1.000 personer över telefon: Anser du att EU har för mycket makt över svensk politik eller anser du inte det? 51 procent svarade ja EU har för mycket makt, 33 procent nej och 16 procent var tveksamma eller visste ej.

De etablerade partierna - med undantag för miljöpartiet och vänsterpartiet - är inte representativa för folkviljan i EU-frågorna. Väljarna vill behålla den nationella kontrollen över sitt samhälle, medan deras företrädare verkar för en samhällsordning där besluten tas långt från medborgarna i svårgenomsådliga processer som leder till byråkrati och alienation.

I sammanhanget vill vi påminna om vad statsminister Göran Persson yttrade i ett tal i början av oktober 2000: "En europeisk federation med president och regering och regelrätt konstitution skulle förvisso underlätta utkrävandet av ansvar, men priset skulle bli högt. Avståndet skulle öka än mer mellan väljare och valda."

Det är naturligtvis inte en gång för alla givet att varje steg EU tar i form av fördragsändringar ska leda till mer centralisering, överstatlighet och federalism; till att EU blir mer av stat. Men hittills har utvecklingen varit enkelriktad; EU har aldrig tagit steg tillbaka på vägen mot ett federativt system, som gör självständiga medlemsstater till underlydande delstater i ett Europas Förenade Stater. Inte ett enda förslag som syftar till att återföra befogenheter till de nationella demokratierna kan spåras i förslaget till EU-konstitution som trots att det ratats av medborgarna i Frankrike och Holland fortfarande står på EU:s dagordning.

Med denna tidning fyller Kritiska EU-fakta 100. Sedan starten 1989 har vi gett ut 100 nummer. I början hette tidningen Kritiska Europafakta och gavs ut av Rådet för Kritisk EG-information där bland annat Miljöpartiet, Vänsterpartiet Kommunisterna, Socialdemokratiskt Alternativ, Syndikalisterna och Centerns Ungdomsförbund ingick. Rådet ombildades i april 1991 till medlemsorganisationen Nej till EG som till följd av att EG blev till EU 1994 bytte namn till Nej till EU. Efter folkomröstningen 1994 tillkom prefixet Folkrörelsen. Allt sedan dess heter organisationen Folkrörelsen Nej till EU och tidningen Kritiska EU-fakta.

Vi vill inte skryta men Kritiska EU-fakta är Sveriges klart bästa EU-kritiska specialtidning (om intet annat därför att det inte finns någon annan). Bland andra ingår Aftonbladets kulturredaktion i vår beundrarkrets. Så här skrev man den 17/3: "Kritiska EU-fakta är en tidskrift vi tycker mycket om: den görs av människor som aldrig ger upp och som varken räds marknadskrafterna, Ödet eller Göran Persson."

Stöd Kritiska EU-fakta genom att bli prenumerant. Du får fyra nummer för 100 kr. Eller bli medlem i Folkrörelsen Nej till EU. Det kostar 200 kr och då får du Kritiska EU-fakta på köpet. Du kan också stödja tidningsfonden genom att sätta in ett valfritt belopp på plusgirokonto 603 95 78-7.

klipp & kommentarer

EU låter bönder skörda mark

EU-kommissionen beslöt i slutet av juli att tillåta skörd av hö och ensilage på mark som egentligen ska ligga i träda.

Enligt EU:s gårdsstödsregler ska tio procent av åkerarealen ligga i träda för att motverka över-skott på spannmål. Men på grund av torkan har det blivit svårt att få fodret från bete och åkrar att räcka till. Därför begärde Jordbruksverket dispens från reglerna i landets 15 sydligaste län.

– Det är ett välkommet besked att man får ta tillvara de grödor som finns, säger Peter Lundberg, jordbrukspolitiska expert på Lantbrukarnas Riksförbund, LRF.

Är det inte fantastiskt? Sedan Sverige gick med i EU får vi inte bestämma i vårt eget land utan måste be om lov från överheten i Bryssel.

Storebror ser dig i hela EU

Sedan halvårsskiftet är Finland ordförande i EU. Förra gången vårt grannland ledde EU:s arbete kom medlemsländerna överens om att både samarbeta mot brott och stärka medborgarnas rättigheter. Efter 11 september 2001 har fokus förskjutits.

När EU i slutet av juli behandlade det rättsliga samarbetet stod de repressiva åtgärderna i centrum. Justitieministrarna diskuterade det femåriga Haagprogrammet, som innehåller 280 konkreta åtgärder inom brottsbekämpning, asylpolitik och gränspolitik.

Vad Sverige driver är oklart. Dokumenten till riksdagen är allmänt hållna. Justitieminister Thomas Bodström tyckte inte det var värt att avbryta semestern för att delta i ministerråds-mötet. Inte heller för att debattera Haagprogrammet i riksdag-

ens EU-nämnd.

Desto viktigare är att regeringen ger besked före valet. Hur vill Sverige skydda den personliga integriteten i EU:s brottsbekämpning?

Polsk EU-politiker hyllar Franco

Den polske EU-parlamentariker Maciej Giertych från det högerextrema Förbundet för polska familjer (LPR) hyllade i ett inlägg i EU-parlamentet den tidigare spanske diktatorn general Franco.

Giertych sade att tack vare den spanska högern, armén och dess ledare blev det kommunistiska attentatet mot det katolska Spanien hindrat.

Inbördeskriget 1936-39 stoppade kommunismens spridning i Västeuropa. Tack vare personer som Franco, Salazar och De Valera förblev Europa troget sina

traditionella värderingar. Vi saknar idag statsmän som de, uttalade Giertych.

Maciej Giertych är far till Roman Giertych som är partiledare för LPR och utbildningsminister i Polen.

I EU-parlamentet ingår partiet i samma parlamentsgrupp som Junilistan.

Säg mig vem du umgås med så ska jag...

Moms på blöja ingen skitsak

Det har blåst upp till strid inom EU-kommissionen. Striden gäller blöjmoms.

Kommissionären för skatter Laszlo Kovacz ska agera juridiskt mot fem länder som har satt moms under miniminivån 15 procent. De fem länderna är Tjeckien, Malta, Polen, Portugal och Ungern.

Men flera EU-kommissionä-

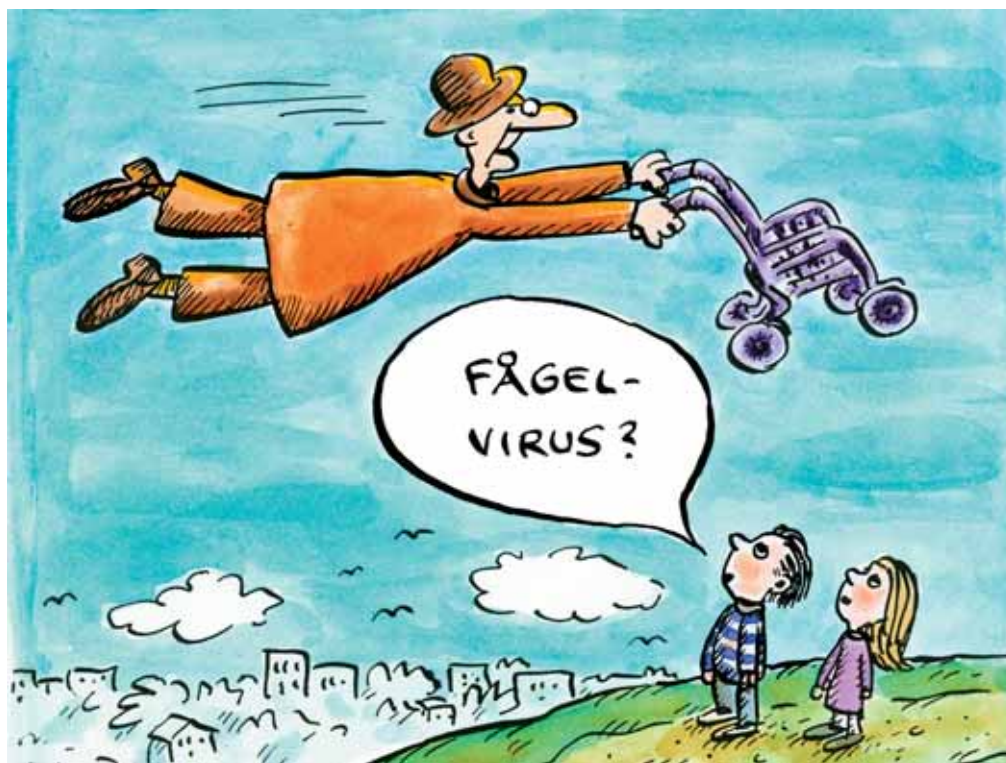

rer, däribland Margot Wallström som härstammar från Sverige, försvarar en lägre nivå. Billigare blöjor kan förbättra unionens barnafödande är deras argument.

De andra kommissionärerna, anförda av Laszlo Kovacz, anser att samma regim ska gälla för babyblöjor som för blöjor för vuxna, alltså inkontinensskydd eller för den delen för mensskydd. De anses vara medicinska produkter.

Moms på blöja är ingen skitsak i Bryssel.

www.robertnyberg.nu

Svenskt företag hyr ut litauiska arbetare för 50 kronor i timmen

EFTER EU:S UTVIDGNING till en rad länder i Öst- och Centraleuropa härom året pågår låglönekonkurrensen på många ställen, hela tiden i Sverige. Nyligen avslöjade Uppsala Nya tidning att ett tiotal litauer som arbetar på ett bygge i Uppsala tjänar 50 kronor i timmen. De litauiska byggnadsarbetarna har hyrts in av ett svenskt bemanningsföretag för att bygga en friskola på Ekeby bruks område. Enligt Byggnads borde de tjäna 130-140 kronor i timmen.

ARBETSGIVAREN HETER Jakob Hoffman, men bemanningsföretaget Upteka är också inblandat. Med tydliga gester och med orden "fem, sex, sju olika chefer" på tyska beskriver en av de litauiska arbetarna hur långt systemet med underentreprenörer har drivits.

Ombudsmännen på Byggnads avdelning i Uppsala har länge haft ögonen på friskolebygget inne på Ekeby bruk. Först hette det att litauererna var egna företagare med F-skatteseedel, men nu har de själva kun-

Bild: LARS-ERIK HÅKANSSON

nat förvissa sig om att de är anställda.

– Problemet är att vi inte får tag i bemanningsföretaget som hyr ut dem till Hoffman, säger Byggnads avdelningsombudsman Anders Larsson.

Byggnads strategi är att försöka teckna avtal med företag som utför arbete i Sverige. Om de vägrar kan facket hota med blockad med stöd av Lex Britannia. Om detta kommer att

vara tillåtet i framtiden avgörs i EU-domstolen i Luxemburg genom det så kallade Vaxholmsfallet.

Anders Larsson på Byggnads i Uppsala tycker att det vore att "backa klockan" om man skulle tillåta konkurrens om lönerna.

– Fråga de svenska entreprenörerna vad de tycker. De måste ta 300 kronor i timmen för att gå runt. Av det får killarna 130-140 kronor. Får det här fortsätta

åker de ut från byggena.

På Byggnads centralt uppger man att förbundet varslar om blockad ett tjugotal gånger om året. I sju, åtta av fallen handlar det om utländsk arbetskraft.

Om EU-domstolen underkänner Lex Britannia förlorar Byggnads och andra fackförbund sina legala möjligheter att slå vakt om villkoren i sina kollektivavtal.

GÖSTA TORSTENSSON

Lettiska arbetare hyrs ut till vrakpris

HYRLETT ÄR ETT lettiskt-registrerat bemanningsföretag som hyr ut lettiska arbetare till vrakpriser. "Det är lätt med en lett" är företagets slogan.

Utan åtgärder från vare sig fackförbund eller myndigheter kan Hyrlett dumpa svenska löner och förbigå arbetstidslagen och arbetsmiljölagen.

KRITISKA EU-FAKTA utger sig för att vara bonden Petter Larsson med en gård utanför Torup i Skåne och ringer upp Hyrlett.

Hej, jag har en liten gård och skulle behöva hjälp med jordgubbsplockning och att röja lite.
–Ja.

Det står på er hemsida att man måste anställa dem i minst 160 timmar. Måste de på den tiden arbeta åtta timmar om dagen eller kan de arbeta längre?

– **JA DÅ, DE KAN** arbeta längre. De brukar arbeta 10-12 timmar om dagen. Men det är upp till dig och dem att komma överens.

Kan de arbeta helger också?

– Ja, men de brukar få en dag ledigt. Men är det kortsiktigt kan de arbeta helger också. De kan arbeta max ett år på samma arbetsplats.

Jaha. Det står att jag ska stå för boendet om det är utanför Stockholm. Var ska de bo?

– Det är upp till kunden att ordna boendet.

Jag har ju en lada som är mer eller mindre tom. Kan de bo där?

– Jada. Bara de har tillgång till dusch och att de kan laga mat. Om du vill att de ska jobba lika hårt varje dag är det bra om de är nöjda.

VAD GÖR JAG om jag inte är nöjd med dem?

– De är ju lite mer motiverade än annan arbetskraft. De vet att de kan skickas hem igen och det vill de inte så de jobbar på bra. Men om det är någon du tycker är lat så kan vi byta ut honom.

I Sverige brukar det ju vara problem med turordningsregler och att man inte kan byta ut någon hur som helst. Fackförbundet brukar hålla efter det där.

– **DE TILLHÖR INGET** svenskt fackförbund. Vi tar en diskussion med den det berör. Vi har verkat i Sverige i två år men har inte blivit satta i blockad. Det har aldrig hänt. De är inte era anställda utan våra.

– Facken har det ganska svårt, omöjligt egentligen, att göra något. De [letterna] är ju här så kort tid så det är inte aktuellt med något kollektivavtal.

NILS LITTORIN

Kommunal i Skåne värnar svenska avtal

CLAES BLOCH, ombudsman för Kommunal i Malmö, har under flera år arbetat med att kontrollera arbetsplatser med utländsk arbetskraft och även informerat nyanlända arbetare om svenska kollektivavtal.

Sedan den 1 maj 2004 krävs inget arbetstillstånd för medborgare i EU:s nya medlemsländer i Öst- och Centraleuropa för att arbeta i Sverige. Tidigare var det länsarbetsnämnderna som i samråd med fackförbund och arbetsgivare beviljade arbetstillstånd. Det innebär i praktiken ett krav på svenska kollektivavtal.

– Med deras låga lönenivåer blev övergången för abrupt. Det blev ett alltför stort språng utan övergångsregler, säger Claes Bloch.

Han bekräftar att det var lättare innan EU-utvidgningen.

– Vi hade koll på de som fick arbetstillstånd. Vi visste var de var och vem de arbetade för. Det vet vi inte idag.

– Även då hade vi de som arbetade utan arbetstillstånd, det har alltid funnits, men de var mycket färre.

Tidigare hade Kommunal problem med oseriösa företagare som Polenkonsulten som genom olika manövrar försökte kringgå svenska lagar. Bland annat gjorde man sina arbetare till ”egna företagare” med F-skattsedel. Det behöver man inte efter EU-utvidgningen.

– Nej, det behövs inte nu, säger Claes Bloch. De som kommer nu behöver inget arbetstillstånd. Dels vet vi inte var de är och dels vet vi inte om de följer svenska kollektivavtal.

HUR MÅNGA UTLÄNDSKA arbetare finns det?

– När vi har delat ut flygblad vid Polenfärjorna har vi sett att det är väldigt många. Mellan sju- och tiotusen bara i Skåne.

Claes Bloch och Kommunal anser att det enda sättet att få stopp på lönedumpningen är att få polackerna och balterna att bli medvetna som sina rättigheter och även gå med i facket.

– Vi är inte emot att de kommer hit, men arbetet ska utföras under svenska avtal och lagar, säger Claes Bloch.

NILS LITTORIN

Stora variationer i minimilöner inom EU

EN MINIMILÖN i Luxemburg är nästan tolv gånger så hög som en lettisk minimilön. EU:s statistikbyrå Eurostat har kartlagt minimilönerna i de 18 EU-länder som tillämpar minimilön. Skillnaderna är stora.

Lönegapen går mellan öst och väst och mellan norr och söder. Lägst minimilön har Lettland, 129 euro (1.200 kr). Övriga länder som har minimilöner under 3.000 kronor per månad ligger alla i Östeuropa: Estland, Litauen, Polen, Slovakien, Tjeckien och Ungern.

I MELLANGRUPPEN (4.000-7.000 kronor per månad) hittar vi länder i södra Europa: Portugal, Slovenien, Malta, Spanien och

Grekland.

De länder som har en minimilön över 11.000 kronor ligger alla i nordvästra Europa. Högst minimilön har Luxemburg på motsvarande drygt 14.000 kronor. Till gruppen hör också Frankrike, Belgien, Storbritannien, Holland och Irland.

NÄR BULGARIEN OCH Rumänien går med i EU kommer de ta över lägstaplatsen. I Bulgarien är minimilönen 82 euro (770 kr) och i Rumänien 90 euro (840 kr).

Cypern, Danmark, Finland, Italien, Sverige, Tyskland och Österrike har ingen lagstadgad minimilön.

GÖSTA TORSTENSSON

NYHETER I KORTHET

Polsk firma blockadhotas

En polsk målerifirma verksam i Falköping har varslats om blockad. Målareförbundet vill få företaget att teckna svenskt kollektivavtal, skriver Falköpings Tidning.

Firman har anlitats av en bostadsrättsförening i Falköping för att måla om föreningens fastigheter. Enligt Christian Hansson, bostadsrättsföreningens ordförande, kostar det polska företaget hälften så mycket som en svensk konkurrent skulle göra.

Skotullar nedröstade av EU

En majoritet av EU-länderna med Sverige som ivrig påhejare har röstat ned ett förslag om att behålla de höga tullarna på skor från Kina och Vietnam.

Skotullarna infördes i april på initiativ från sydeuropeiska länder som räds de asiatiska ländernas konkurrens. Åtgärden syftar till att rädda europeisk skoindustri, men har också slagit hårt mot företag från Vietnam och Kina. Förslaget från EU-kommissionen som röstades med, gick ut på att Vietnam och Kina ska få rätt att exportera en given mängd skor till EU och att allt över det ska tullbeläggas.

Socialister för minimilöner i EU

Europeiska socialistpartiet, PES, har presenterat ett förslag till ”ett nytt socialt Europa”. Bakom förslaget står bland andra den tidigare ordföranden i EU-kommissionen Jacques Delors och Poul Nyrup Rasmussen, ordförande i PES. Vid en presskonferens den 28 juni sade Delors, att ett av syftena med förslaget är att ”återupprätta den sociala dialogen”. ”De europeiska institutionerna måste uppmana arbetsgivarna att återvända till förhandlingsbordet”, sade Delors.

En av ingredienserna i förslaget – A New Social Europe – är införande av gemensamma mi-

nimilöner i EU-länderna. Enligt Delors bör lönerna fastställas i proportion till ”varje medlemslands utvecklingsnivå”.

460 miljarder i momsusk

Så kallade momskaruseller, där bedragare lurar till sig moms-pengar som aldrig betalats in till staten, blir allt vanligare i EU. Till följd av fusket går EU-länderna miste om mer än de lägger ut i jordbruksstöd varje år.

Totalt beräknas bedrägerierna i år kosta EU-länderna upp till 50 miljarder euro (460 miljarder kronor). Och enligt EU-tjänstemän sprids fusket snabbt. Snart är karusellen lika vanlig i hela EU som de i dag är i Storbritannien, som beräknas förlora upp till 10 miljarder pund (133 miljarder kronor) på fusket bara i år.

BILD: LARS-ERIK HÅKANSSON

Kommissionär slipper straff

EU:s domstol har funnit Frankrikes förra premiärminister Edith Cresson skyldig till nepotism under hennes tid som EU-kommissionär. Men domstolen valde att inte dra in hennes EU-pension eller utdöma något annat straff. Cresson var kommissionär för forskning och utbildning 1995-99. Hon anklagades för att ha utsett en tandläkare från sin hemstad till rådgivare med lön från EU trots att man påpekade för henne att förfarandet inte var tillåtet. Den skandal där Cresson utgjorde centrum blev början till hela EU-kommissionens avgång 1990 under ordförande Jacques Santer.

Den ratade EU-konstitutionen genomförs bakvägen

EU:S STATS- OCH regeringschefer kom överens vid junitoppmötet i Bryssel att fortsätta processen med att ratificera EU-konstitutionen trots att den redan avvisats av väljarna i Frankrike och Holland. Vad som är än mer bekymmersamt från en demokratisynpunkt är att delar av konstitutionen redan håller på att genomföras och att stats- och regeringscheferna, inklusive Sveriges Göran Persson, vid toppmötet i juni gav klartecken för att fortsätta genomdriva den förkastade konstitutionen bakvägen. I toppmötets slutsatser slår man fast att arbetet nu bör inriktas på att få "konkreta resultat och genomföra projekt". Det ska ske genom att "utnyttja de möjligheter som de befintliga fördragen erbjuder".

FRÄMST HANDLAR DET om möjligheterna att åstadkomma vad som på EU-språk kallas "ett effektivare beslutsfattande" inom det polisiära och straffrättsliga området. Där är samarbetet idag mellanstatligt och besluten fattas med enhällighet, men med konstitutionen i kraft skulle besluten i stället fattas med kvalificerad majoritet och i samarbete med EU-parlamentet.

Såväl EU-kommissionen som EU-parlamentet och flera medlemsländers regeringar har det senaste året dock visat ett påfallande intresse av att här redan nu övergå till majoritetsbeslut. Anledningen är kampen mot terrorism och gränsöverskridande brottslighet, och det stöd man anser att den har bland unionens medborgare.

En sådan övergång är också fullt möjlig även utan konstitutionen. Enligt artikel 42 i EU-fördraget (Amsterdamfördraget) kan ministerrådet – om alla länder är överens – bestämma ett beslut inom det polisiära och straffrättsliga området ska fattas med kvalificerad majoritet. Kommissionen planerar att lägga ett förslag med det innehållet, och i slutsatserna från det nu ju-

Bild: LARS-ERIK HÅKANSSON

nitoppmötet uppmanas det kommande finländska EU-ordförandeskapet att "undersöka möjligheterna att förbättra beslutsfattandet och insatserna inom området frihet, säkerhet och rättvisa på grundval av de befintliga fördragen".

ETT ANNAT OMRÅDE där kommissionen och åtminstone en del medlemsländer är intresserade av att röra sig i konstitutionens riktning är utrikespolitiken. I en rapport som nyligen diskuterades i EU-kommissionen, betonas vikten av att samordna EU-ländernas agerande på den internationella scenen och där föreslås dessutom ett ökat diplomatiskt samarbete. Det senare något som förefaller vara ett embryo till vad konstitutionen säger om en gemensam diplomatitjänst.

EU-kommissionen fick ett uppmuntrande svar från stats- och regeringscheferna när det gäller förslaget att öka samordningen av EU:s utrikespolitik. Kommissionsordföranden José Manuel Barroso tänker sig att rådets utrikespolitiska företrädare, Javier Solana, och de tre EU-kommissionärer som arbetar med utrikesfrågor, ska samråda mer. Samordningen innefattar

även de diplomater som är utsända utanför Europa, och toppmötet uppmanade kommissionen och Solana att utforma ett konkret förslag på området.

EU:s utrikespolitiska talesman, Javier Solana, bad stats- och regeringscheferna att överväga en gemensam hållning kring energi- och säkerhetspolitik. EU importerar idag 90 procent av sin konsumtion av olja och gas från politiskt instabila länder, och Solana föreslog särskilt att EU minskar sitt beroende av Ryssland. EU-ledarna instämde i Solanas tankegångar och begärde att få se en handlingsplan för hur EU kan gå vidare i den riktningen, en plan som ska läggas fram på EU:s toppmöte i mars 2007.

ÄN MER FRAMSKRIDET är arbetet med att utveckla unionens militära krishantering, också det en av ingredienserna i EU-konstitutionen.

De snabbinsatsstyrkor EU är på väg att upprätta kommer att ge unionen en förmåga att snabbt kunna skicka ut militära förband i en internationell kris. En sådan insatsstyrka består av en bataljonsstridsgrupp på cirka 1.500 soldater med tillhörande stöd- och underhållsforband, samt nödvändiga flyg- och mari-

na enheter, redo för snabb insats runt om i världen.

EU har som ambition att kunna påbörja en operation inom fem dagar efter det att ministerrådet har gett sitt godkännande. När väl ett beslut om att starta en operation är taget skall snabbinsatsstyrkan ha inlett sitt uppdrag på marken inom tio dagar efter beslutet.

TVÅ SNABBINSATSSTYRKOR kommer att stå i beredskap under sex månader för att sedan avlösas av två andra. Under sin beredskapstid ska styrkorna vara beredda att sättas in efter fem till tio dagars förvarning. EU har redan etablerat en begränsad förmåga till insats men full förmåga beräknas vara uppnådd år 2007. Då kommer EU att kunna genomföra två nästan samtidiga operationer med snabbinsatsstyrkor. Dessa kommer att kunna klara hela skalan av uppgifter från humanitära hjälpinsatser till traditionella fredsbevarande operationer och så kallade fredsframtvängande uppgifter innefattande väpnad strid. Regelrätta krig med andra ord.

HITILLS HAR EU:S medlemsländer lovat ställa upp med 13 snabbinsatsstyrkor. Sverige leder en av dessa – Nordic Battlegroup – med soldater även från Finland, Estland och Norge. Den Nordiska styrkan kommer att stå i beredskap under första halvåret 2008.

EU-konstitutionen innebär att den vetorätt som tidigare funnits mot skapandet av en förtrupp på det militära området, så kallad krishantering, ska slopas. Istället sägs det uttryckligen att ett särskilt "strukturerat samarbete" på det militära området ska upprättas av "de medlemsstater som uppfyller högre krav på militära resurser, och som sinsemellan har gjort mer bindande åtaganden på detta område med tanke på de mest krävande uppdragen".

GÖSTA TORSTENSSON

Utvidgning med förhinder

FINLAND KOMMER ATT arbeta för att unionen också i fortsättningen ska stå öppen för nya medlemsländer. Det lovade statsminister Matti Vanhanen när han i EU-parlamentet presenterade det nya ordförandeskapet.

”Utvidgningen är inte bara ett verktyg för stabilitet och demokrati, den är också ett av de strategiska svaren på globaliserings utmaningar. [...] EU måste fortsätta att vara en öppen union. Europeiska länder som uppfyller kriterierna för medlemskap måste ges möjlighet att gå med”, sade Vanhanen när han framträdde i Strasbourg.

Den finländske statsministerns uttalande utgör ett avståndstagande från den linje som drevs av det tidigare, österrikiska, ordförandeskapet. Med sin starka skepsis mot det turkiskt EU-medlemskap, försökte den österrikiska regeringen att få övriga EU-länder att gå med på att införa ett nytt kriterium – EU:s förmåga att ”absorbiera” nya medlemmar – för den fortsatta utvidgningen. Men Österrike stod till slut ensamt, och inga nya formella krav får nu ställas på Turkiet och Kroatien innan de så småningom kan inträda i EU-kretsen.

”Jag är mycket nöjd med att vi inte satte upp nya kriterier för anslutning”, sade Vanhanen i EU-parlamentet.

Frågan är dock knappast avförd från EU:s dagordning.

EU-ledarna ska vid ett möte i december ha en utförlig diskussion om unionens förmåga att klara av en fortsatt utvidgning. I slutsatserna från junitoppmötet slår man fast att diskussionen ska omfatta ”alla aspekter av framtida utvidgningar, bland annat unionens förmåga att ta in nya medlemmar”.

SOM UNDERLAG SKA EU-ledarna ha en rapport från EU-kommissionen. Kommissionens ordförande José Manuel Barroso sade i samband med junitoppmötet enligt BBC:

”För det första kommer det att bli mycket krävande för dem [turkarna] men också för oss här, för att bereda oss att ta emot ett så viktigt stort land, som många av oss ser som kulturellt annorlunda från mittfårans Europa.”

Frågan om hur EU:s medborgare ställer sig till att ta in nya medlemsländer – den känsligaste aspekten – ska också behandlas i rapporten.

Opinionsmätningar visar på ett ökande motstånd i Frankrike, Holland, Österrike, Tyskland och Storbritannien. Några länder har också deklarerat att man kommer att anordna folkomröstningar om Turkiets EU-medlemskap.

GÖSTA TORSTENSSON

Bild: LARS-ERIK HÅKANSSON

NYHETER I KORTHET

EU kan fördröja alkolås i bilar

En utredning vill ha en lag om alkolås i alla nya personbilar från 2012 och i bussar från 2010. Bilar med alkolås ska få en lägre försäkringspremie. På sikt ska alkolås vara krav för förmånsbilar och finnas i alla statens bilar. Utredningen föreslår också alkolås på snöskotrar från 2012.

Men det kan dröja längre än vad utredningen och regeringen vill. En lag om alkolås i nyproducerade personbilar, bussar och lastbilar strider mot den fria rörligheten inom EU. Sverige måste därför få tillstånd av unionen att vara ett provland.

Infrastrukturminister Ulrica Messing har lämnat en intresseanmälan till EU om att Sverige ska få starta ett försöksprojekt med alkolås.

Fp-politiker vill stoppa EU-sprit

Nuvarande regler för införsel av alkohol gör det omöjligt att föra en verkligt restriktiv alkoholpolitik i Sverige. Det menar Gabriel Romanus som i höst blir pensionär efter 17 år i riksdagen för folkpartiet.

- Vi dricker 30 procent mer alkohol i dag än innan vi gick med i EU. Priset på alkohol har sjunkit och vi har fått ett enormt inflöde av alkohol genom resandeförseln, säger Gabriel Romanus.

Följderna av den ökade konsumtionen syns redan i dag till exempel i form av alkoholförgiftning. På sikt kommer den ökade dödligheten bland annat i form av skador på hjärtat och levern.

Ministrar vill öka EU:s budget

Finansministrarna inom EU har i ett första beslut om budgeten för 2007 enats om att öka utgifterna. EU:s totala åtaganden ökar med 3,7 procent till 126 miljarder euro och EU:s totala betalningar växer med 2,3 pro-

cent till 115 miljarder euro.

Nivåerna ligger lägre än vad EU-kommissionen tidigare föreslagit. Sverige representant på ministerrådsmötet, statssekreterare Jens Henriksson, tycker att förslaget är en acceptabel kompromiss.

- Särskilt viktigt från svensk sida är initiativet att försöka minska EU:s administration, säger Henriksson.

Budgeten kommer att behandlas i flera steg i EU-parlamentet och fastställas av parlamentet i december.

Bild: LARS-ERIK HÅKANSSON

Danmark har lägst arbetslöshet

I slutet av juni publicerade EU:s statistikbyrå Eurostat arbetslöshetssiffrorna för maj. Jämfört med maj 2005 har arbetslösheten minskat i EU från 8,8 till 8,2 procent i maj 2006. För euroländerna var motsvarande minskning 8,7 till 7,9 procent.

Lägst arbetslöshet noterades i Danmark och Holland båda med 3,9 procents arbetslösa. Därefter kommer Irland (4,3 procent) Luxemburg (4,7 procent) samt Estland och Österrike båda 4,9 procents arbetslöshet. Högst arbetslöshet registrerades i Polen (16,4 procent) och Slovakien (15,5 procent).

Ungdomsarbetslösheten är fortsatt mycket hög men minskade mellan maj 2005 och maj 2006 med en procentenhet i EU och i euroländerna till 17,7 respektive 16,7 procent. Lägst andel arbetslösa ungdomar hade Holland (5,9 procent) och Danmark (7,5 procent). Flest andel unga arbetslösa finns i Polen (33,3 procent) och Slovakien (29,7 procent).

Vad tycker partierna i valrörelsen om EU?

Det är kort tid kvar till valet av ny riksdag. EU-frågorna lyser med sin frånvaro. Förra valrörelsen 2002 existerade de knappast. Dåvarande vice statsminister Lena Hjelm-Wallin avfärdade frågan med påståendet att riksdagsvalet gäller inrikesfrågor och därmed inte EU. Som om EMU och en ny EU-grundlag inte skulle påverka svensk politik. Det verkar inte bättre den här gången.

Det är inte alltid lätt att på partiernas hemsidor hitta aktuell information om EU. I denna artikel redovisas vad jag funnit hos de partier som finns representerade i EU-parlamentet.

Det är svårt att hitta information om EU på socialdemokraternas hemsida. På kongressen i november 2005 enade sig om några formuleringar, till exempel:

”Vi socialdemokrater vill att EU i grunden ska vara ett mellanstatligt samarbete där vi tillsammans med de andra medlemsstaterna kan lösa problem som kräver gemensamma lösningar.”

”Handeln med vapen och krigsmateriel ska minska och kontrolleras med strikta internationella regler.” (Svensk vapenexport har ökat betydligt de senaste åren – min anmärkning)

”Vi vill se ett effektivt insatsförsvar med förmåga att verka både i Sverige och utomlands – över hela skalan från förebyggande åtgärder till fredsframtvångande insatser på säkerhetsrådets uppdrag.”

PÅ MODERATERNAS hemsida är det lättare att hitta information om EU. Partiet är ”för det svenska medlemskapet i EU. ”Vi har en ’moralisk skyldighet’ att delta i uppbyggandet av fred och välfärd i Europa.” Man är för ”ett starkt men begränsat EU”. Moderaterna är ”för ett medlemskap i Nato om det finns en blocköverskridande uppslutning i riksdagen.” Man vill också att Sverige ska vara med i EMU

Bild: LARS-ERIK HÅKANSSON

men anser att det inte är aktuellt de närmaste åren på grund av att det blev nej i folkomröstningen.

Folkpartiet lyfter fram dessa frågor som partiet ska driva:

- ♦ skapandet av ett europeiskt FBI (federal polis)
- ♦ svenskt medlemskap i Nato
- ♦ antalet svenskar i internationella operationer bör öka från 800 till 2.000 man.

I valmanifestet anges att fler möjligheter bör öppnas för tjänstehandel. Partiet ska fortsätta att driva den frågan. Den transatlantiska länken ska stärkas till exempel genom ett medlemskap i Nato. Det behövs en ny konstitution och därför bör förslaget ses över.

I VÄNSTERPARTIETS valplattform finns flera EU-frågor, t ex:

”EU:s nyliberala tjänstedirektiv måste skrotas. Om ett tjänstedirektiv ska antas måste det byggas på principen om att mottagarlandets lagar och regler ska gälla.”

”En ökande militarisering i

världen framdriven av USA, men även av EU, leder till allvarliga kränkningar av demokratiska och mänskliga rättigheter.”

Partiet är motståndare till EU:s allt hårdare flyktingpolitik och anser att ”Sverige ska lämna Schengensamarbetet.”

Vänsterpartiet kommer att motsätta sig varje försök att lyfta fram förslaget om ny konstitution och ”kräver folkomröstning om förslag till nya fördragsändringar som för över betydande makt till EU.”

”Vi anser att EU måste upplösas för att ett i grunden annorlunda europeiskt samarbete ska kunna byggas.”

I KRISTDEMOKRATERNAS valmanifest nämns inte EU. På hemsidans redovisning av olika politikområden finns inte mycket skrivet om EU. Man konstaterar att vissa frågor lämpar sig på EU-nivå t ex konkurrensfrågor och miljöfrågor medan andra ska skötas inom landet till exempel familjepolitiken.

I centerns valmanifest står att

man ”vill att EU:s nya stora uppdrag ska vara att forma en gemensam europeisk miljöpolitik (CEP) för ett hållbart samhälle.” I det sammanhanget tas även frågan om satsning på nya energikällor upp.

På hemsidan finns även 47 frågor om EU. Centerns inställning är att EU ska bli smalare men vassare. ”EU ska byggas på federalismens principer.” EU-parlamentets roll ska stärkas. Centern är för att utse en utrikesminister för EU men inte en president. Partiet är för EU:s krishantering men mot gemensamma militära styrkor.

Centern anser inte att det behövs folkomröstas om förslag till ny konstitution för EU.

I MILJÖPARTIETS valmanifest finns en punkt om EU. Miljöpartiet motsätter sig att en grundlag för EU antas. Partiet vill att Sverige ska arbeta för en annan form av europeiskt samarbete. Miljöpartiet säger nej till en militarisering av EU och vill avveckla svensk vapenexport.

Junilistan är för EU men mot en EU-stat. Man vill ”föra hem EU-frågorna till Sveriges riksdag.”

”EU ska vara ett begränsat, mellanstatligt samarbete mellan självständiga stater.” Partiet accepterar dock överstatlighet när det gäller ”den inre marknaden och gränsöverskridande miljöproblem”. Man sa nej till tjänstedirektivet i den ursprungliga formen men ja till huvuddragen i den kompromiss som parlamentet enats om.

Junilistan är för en folkomröstning om förslag till ny konstitution. Man säger nej till insatsstyrkor för EU.

Alliansen (m, fp, kd, c) har olika arbetsgrupper som presenterar gemensam politik på vissa områden. Under rubriken Utrikes frågor finns synpunkter på EU. Där sägs att ”EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik måste stärkas och bli mer effektivt.” Bland annat förordas en

utrikesminister och en gemensam utrikesjänst. Man vill också ha mer överstatlighet på detta område.

Alliansen betonar samarbetet med USA. "Världen behöver USA för att utveckla goda lösningar på gemensamma utmaningar. Samtidigt behöver USA det internationella samfundet. När Europa och USA agerar tillsammans utifrån gemensamma värderingar om demokrati, marknadsekonomi och rättsstaten ökar möjligheterna att få genomslag."

DET ÄR INTE HELT lätt att få en klar uppfattning om hur de olika partierna står i olika EU-frågor. Klart är ändå att endast vänsterpartiet och miljöpartiet tar avstånd från den nuvarande unionen med en blandning av överstatlighet och mellanstatlighet. Dessa partier vill ha ett annat europasamarbete som bygger på mellanstatlighet. Miljöpartiet kan dock tänka sig överstatlighet när det gäller miljöområdet.

Socialdemokraterna säger att de är för ett mellanstatligt samarbete men det har inte hänt att den socialdemokratiska regeringen, som företräder Sverige i EU, har utnyttjat vetorätten för att motsätta sig beslut om mer överstatlighet.

Junilistan säger sig vara för mellanstatligt samarbete men är för överstatlighet när det gäller

inre marknaden och miljöområdet. Inre marknaden är knappast en fråga i marginalen.

När det gäller förslaget till ny konstitution så anser v och mp att frågan är död medan andra ser fram emot ett reviderat förslag. V, mp och junilistan vill ha folkomröstning om förslaget kommer upp på dagordningen igen.

V, mp och junilistan anser att frågan om svenskt medlemskap i valutaunionen är avförd från dagordningen genom att det blev nej i folkomröstningen om EMU. De övriga partierna är för EMU och anser att frågan bör komma tillbaka. Finansminister Pär Nuder tror det blir aktuellt efter valet 2010.

MILITARISERINGEN AV EU kommenteras av de flesta partierna. De borgliga partierna vill ha ett ännu effektivare militärt samarbete. De vill att Sverige ska delta i större utsträckning i internationella insatser. Socialdemokraterna betonar också EU:s insatsstyrkor och vill att Sverige ska delta fullt ut. V, mp och junilistan är däremot kritiska till de militära insatsstyrkorna.

Slutligen ser det inte ut som att de politiska partierna kommer att diskutera EU-frågor i före valet. Om det ska bli någon EU-debatt får väljarna ställa politikerna mot väggen.

INGELA MÅRTENSSON

Barn ska lämna fingeravtryck

EN FRÅGA SOM inte diskuteras i valrörelsen är asylpolitiken. Bit för bit har den tidigare humanitära flyktingpolitiken raserats. Och det har vanligtvis skett i anpassning till beslut som fattats i Bryssel.

Idag tvingas i princip alla personer över 14 år som söker asyl i Sverige att lämna fingeravtryck. Uppgifterna lagras i det så kallade Eurodac-registret och används för att kontrollera om personen tidigare har sökt asyl i ett annat EU-land. Nu vill flera EU-länder, däribland Sverige, ändra reglerna och sänka kontrollåldern till sex år.

MICHAEL WILLIAMS, ordförande i Farr, Flyktinggruppernas och asylkommittéernas riksråd, är mycket kritisk till det nya förslaget.

– Det är ytterst beklagligt att frågan om vem som ska pröva en asylansökan får företräde framför de som behöver skydd. Det här är ytterligare ett tecken på utarmningen av den mänskliga rättigheten att söka asyl.

– Det är som man vänt på bevisföringen, "du är skyldig till du bevisats oskyldig", säger Michael Williams.

EU:s asylregler innebär att flyktingars liv riskeras och reglerna förorsakar även onödigt lidande. Det menar 73 europeiska flyktingorganisationer, däribland Röda Korset, i sin kritik av EU:s så kallade Dublinkonvention. Man är starkt kritisk till regeln som tvingar flyktingar att söka asyl i det första EU-land som de kommer till, trots att länderna har olika syn på asylrätten.

FLYKTINGORGANISATIONERNAS paraplyorganisation ECRE (European Council on Refugees and Exiles) har granskat hur Dublin-systemet fungerar i praktiken. Rapporten visar att vissa stater nekar asylsökande tillgång till en fullständig asylprocess vilket får till följd att de riskerar att återvändas till förföljelse i sina hemländer.

Flyktingorganisationerna, som kommer från 30 länder, varnar i ett öppet brev till EU-kommissionen att de nuvarande asylreglerna inom EU gör att flyktingars liv riskeras. Dessutom orsakar de onödigt lidande för traumatiserade flyktingfamiljer som har flytt undan förföljelse i sitt hemland.

GÖSTA TORSTENSSON

Marknadsanpassade EU-studenter?!

Lunchseminarier om effekterna av den så kallade Bologna-processen och dess EU-anknytning

Inledare:

Jan-Erik Gustafsson

Ordförande, Folkrörelsen Nej till EU

Christian Camitz

Förbundssekreterare, Vänsterns Studentförbund

Tid & plats: Se lokal annonsering under september vid universiteten i Linköping, Lund, Stockholm, Södertörn, Uppsala och Växjö

Vi bjuder på lunchsmörgås och dryck

Seminarierna genomförs ekonomiskt stöd av Kommittén för EU-debatt

BETALD ANNONS

Riksdagens ställning har underminerats av EU

NÄR SVENSKA FOLKET går till val den 17 september är det för att välja en riksdag vars makt och befogenheter har blivit alltmer urholkade. Förtroendet för riksdagen rasar också. Enligt årets undersökning från SOM-institutet vid Göteborgs universitet så säger bara 22 procent av svenskarna att de har ett stort eller mycket stort förtroende för riksdagen. Detta är en kraftig nedgång från valåret 2002, då motsvarande siffra var 34 procent.

Riksdagens talman Björn von Sydow (s) är bekymrad över denna negativa utveckling och hoppas att trenden kan brytas när Sveriges Television ökar sina sändningar från riksdagen!

Det minskade förtroendet har sedan förra valet också visat sig som stort medlemstapp hos riksdagspartierna och deras ungdomsförbund.

För att motverka brist på folk så amerikaniseras valrörelsen för att kunna attrahera alltmera lätttrörliga väljare. Aldrig tidigare har så många ur politikeretablissemanget valfärdat till Almedalsveckan i början av juli, som beskrivs som årets åsiktsmässa. Här möttes ett stort antal politiker, lobbyister, medlemmar i frivilligorganisationer för att delta i totalt 463 arrangemang, som bevakades av 378 ackrediterade journalister. Av riksdagspartiernas otaliga utspel så mörkar partierna utan undantag att svensk inrikespolitik numera är nästan totalt beroende av EU-politiken.

EU-FÖRDRAGEN HAR stadfäst och EU-konstitutionen grundlagsfäster en över hela jordklotet alltmer brutalt tillämpad nyliberal ekonomisk politik. För EU är den fria rörligheten av arbete, kapital, varor och tjänster viktigare än människors sociala välbefinnande. I EU-konstitutionen uttrycks den ekonomiska nyliberala politiken i unionens viktigaste mål på följande sätt; "Unionen skall erbjuda sina medborgare ett område med frihet, sä-

Bild: LARS-ERIK HÅKANSSON

kerhet och rättvisa utan inre gränser samt en inre marknad, där det råder fri och icke snedvriden konkurrens".

För att uppfylla detta mål så ersätts gradvis av riksdagen framtagen lagstiftning av EU-direktiv och EU-lagar som beslutas av ministerrådet i Bryssel. Efter att tidigare riksdagskvinnan Lena Eek (c) blivit EU-parlamentariker har hon upptäckt att cirka 80 procent lagstiftning numera härstammar från Bryssel.

Det är kanske då inte så underligt att de tongivande riksdagspartierna och politikerna undviker att koppla svensk inrikespolitik till vad som händer i EU, eftersom de är en del av och beroende av EU-systemet.

För att uppfylla det nyliberala målet så avregleras så mycket som möjligt, såvida regelverket inte är till fördel för de stora företagen. Särskilt offentliga verksamheter, som har kommit till för att skapa ett rättvist och solidariskt samhälle och skydda människors sociala välbefinnande, sätts under ständig stress. Genom ett stort antal EU-direktiv har allmänna välfärdstjänster som el, post, järnväg, tele, trans-

porter etc. konkurrensutsatts med högre priser som följd.

När EU:s regeringschefer som Göran Persson träffas på toppmöten så innehåller ordförandeskapets slutsatser politiska riktlinjer som regelbundet pressar medlemsstaterna att konkurrensutsätta skola, vård, omsorg, arbetsrätt, socialförsäkringssystem, allt i syfte att gynna den fria marknadsekonomin på välfärdstatens bekostnad.

FÖR ATT HÅLLA medlemsstaterna ytterligare i schack så disciplinerar EU:s stabilitetspakt och tillhörande utgifts- och budgettak hela den offentliga verksamheten.

Så länge regeringen och riksdagspartierna underordnar sig denna nyliberala politik, genomskådar allt fler väljare att regeringsalternativen inte ändrar sig i grunden. Så till exempel presenteras regeringens senaste budget som en reformbudget, men i själva verket så utgår den ifrån att den offentliga konsumtionen skall minska sin andel av bruttonationalprodukten från 31,3 procent 2003 till 28,1 procent år 2008. Detta innebär att för perioden en urholkning på 90

miljarder kronor fram till 2008.

Den nationella säkerheten har också urholkats. Försvaret har avrustats, värnpliktsförsvaret i praktiken lagts ned och ersatts med ett insatsförsvaret med stridande svensk EU-trupp varhelst på jordklotet.

Den svenska försvarsindustrin har EU-anpassats från att vara inriktad på det nationella försvaret till att utan moraliska betänkligheter kränga vapen på en global marknad.

WTO-FÖRHANDLINGARNA, i vilka Sverige numera företräds av EU, samt regeringen och riksdagspartiernas icke-agerande inför israeliska folkrättsbrott gentemot det palestinska folket, visar att Sveriges utrikes- och säkerhetspolitik numera är helt underställd EU.

Underdanigheten inför EU har lett till att sedan valet 2002 så raderas i ökande takt och bit för bit det traditionella folkhemmet som byggts upp i generationer. Arbetslösheten är konstant hög, och särskilt ungdomar har hamnat i en alltmer utsatt position.

När de tongivande riksdagspartierna inte längre driver ideologifrågor, så amerikaniseras valrörelsen till att handla om moralfrågor och populistiska utspel. Fördelningsfrågorna sätts på undantag, och aldrig tidigare har inkomstskillnaderna mellan fattig och rik varit så stora som nu.

VALET TILL RIKSDAGEN borde handla om hur vi som svenska medborgare med full nationell självbestämmanderätt vill organisera vår välfärd och industripolitik.

Det är dags att återta kontrollen över den offentliga sektorn och verka för en nationellt inriktad industripolitik. Börja gärna med att kräva åternationalisering och återkommunalisering av allmänna välfärdstjänster.

Du som är EU-motståndare – rösta aldrig på en politiker eller ett parti som är för EU.

JAN-ERIK GUSTAFSSON

Göran Persson bluffar om arbetslösheten

ARBETSLÖSHETEN ÄR enligt de flesta valdeltagande partier den viktigaste frågan. "Det finns ingen viktigare fråga för socialdemokratin än att bekämpa arbetslösheten", sa Göran Persson i sitt tal i Almedalen.

Bortsett från att bekämpa inflationen, borde han i ärlighetens namn lagt till. Allt sedan Sverige gick med i EU är stabila priser det övergripande målet för den ekonomiska politiken.

Det hade också förklarat varför den öppna arbetslösheten är 5,1 procent (i juni enligt det svenska sättet att räkna) mitt i en högkonjunktur där bolagsvinsterna skjuter i höjden och statens kassor är fyllda till brädden.

Inför valet 1973 pratade alla om att "massarbetslösheten" var på väg tillbaka. Siffrorna kröp långsamt uppåt, och hade börjat närma sig – håll i er – tre pro-

cent. Tre procent – det låter ju närmast utopiskt i en tid när regeringens experter får fiffla med statistiken för att ens pressa sig i närheten av fyraprocentmålet. Det säger något om hur Sverige har förändrats.

Och förvandlingen gick snabbt. Mellan 1990 och 1993 steg den öppna arbetslösheten från 1,7 procent till 8,2 procent. Det var år när mycket som varit otänkbart i Sverige plötsligt blev verklighet. Det gäller främst medlemskapet i EU.

NÅGON GÅNG KRING 1990 bestämde sig alltså det officiella Sverige för att bli medlem i EU och som ett led i denna strävan att överge den fulla sysselsättningen som främsta mål för den ekonomiska politiken. Från och med nu var inflationen viktigast. Det är till om med inskrivet i

BILD: LARS-ERIK HÅKANSSON

EU:s grundlag.

Att politikerna ändå fortfarande fortsätter att bekänna sig till sysselsättningsmålet tyder på att man inser att frågan fortfarande är viktig för de flesta, men döljer ytterst att man saknar idéer för hur arbetslösheten ska angripas

– annat än med manipulerad statistik, eller genom en återgång till forna tiders pig- och drängsamhälle. Medlemskapet i EU är en tvångströja som förhindrar all annan ekonomisk politik än den nyliberala.

GÖSTA TORSTENSSON

EU I VALET

Resultatet av höstens val kommer att påverka svensk EU-politik. Hur ser riksdagspartierna på EU-frågorna? Vilken koppling finns det till valfrågorna?

Välkommen till några debatter som tar upp dessa viktiga frågor.

Samtliga debatter går av stapeln kl 17-19 i pubmiljö.

Mer information på www.eu-debatt.nu

BETALD ANNONS

| folkrörelsen nej till eu |

Jan-Erik Gustafsson: Bryt med EU:s undfallenhet gentemot Israel

PALESTINSKA GENERALDELEGATION i Sverige uppmanar Sveriges regering, Sveriges riksdag och folkrörelseorganisationer att fördöma Israels skändliga och mordiska brott i det nu pågående angreppet mot det palestinska folket.

Enligt organisationen "Internationalen för barnens försvar" har Israel enbart i juni dödat 52 palestinier inbegripet 9 barn och två havande kvinnor. Flynggrepp och markangrepp har slagit ut stora delar av elförsörjningen i Gaza. Två av svenska av Sida finansierade transformatorstationer till ett värde av 14 miljoner kr har bombats sönder. Utan elektricitet fungerar inte heller vattenförsörjningen. Under nattetid utsätts civilbefolkningen för israelisk psykologisk terror i form av israeliska "ljudbomber". Gaza har förvandlats till världens största utomhus-

fängelse.

Utan all respekt för internationell rätt kidnappar Israel 64 Hamasmedlemmar på Västbanken, varav åtta ministrar samt flertalet av Hamasledamöterna från Västbanken i det palestinska parlamentet. Enligt israeliska regeringen skall de dömas för terroristbrott. Dessutom angräps premiärminister Ismail Haniyahs kontor i Gaza av israeliska attackhelikoptrar.

ENLIGT SVENSKA DAGBLADET uttalade sig statsminister Göran Persson efter lång väntan om situationen. Enligt tidningen har Persson sagt: "Israel har begått en handling, som inte går att försvara. Att gå in och ta delar av en regering och parlamentsledamöter är inte förenligt med folkrätten".

Detta uttalande är alltid nå-

got, men otillräckligt och delvis hycklande. Samme Persson som kritiserar Israel för att "ta delar av en regering" accepterar utan invändningar EU:s och USA:s terroriststämpling av regeringspartiet Hamas.

EU och USA krävde länge att val skulle genomföras i de palestinska områdena. I början av året genomfördes också valet enligt alla bedömare i bästa demokratiska ordning med organisationen Hamas som vinnare. Valresultatet har dock inte respekterats varken av USA, EU eller Sverige utan de har istället startat en ekonomisk bojkott av den folkvalda palestinska regeringen.

Enligt ett uttalande från Europeiska rådet i vilket Göran Persson ingår motiveras denna utpressnings- och bojkottpolitik med: "I enlighet med vad kvartetten (FN, USA, EU och Ryssland) fastställt måste den Hamasledda palestinska regeringen följa och genomföra de tre principerna om icke-våld, erkännande av Israels rätt att existera och godtagande av befintliga överenskommelser och förpliktelser." Motsvarande krav ställs inte på den israeliska regeringen som i årtal har tillåtit bryta mot ett stort antal FN-resolutioner.

EUROPEISKA RÅDET uppmanar också samtliga palestinska politiska krafter att arbeta för bredast möjliga samförstånd till stöd för den så kallade färdplanens mål, dvs. en tvästatslösning. Men den ny israeliske premiärministern Ehud Olmert har i ett antal uttalande sagt att han inte ens respekterar 1967 års gränser. Istället permanentas alltfler israeliska bosättningar långt in på Västbanken. Israelerna stjälar mark- och vattenresurser genom att bygga ut den folkrättsvridiga apartheidmuren långt in på palestinskt område. Frågan om miljoner fördrivna palestinernas

rätt att återvända, som är spridda över hela Mellersta Östern, är inte löst. I praktiken tillåts palestinier endast leva i instängda enklaver på Västbanken och Gaza, som bara motsvarar 12 procent av det ursprungliga Palestina.

MED VÄSTVÄRLDENS undfallenhet inför det israeliska förtrycket av den palestinska befolkningen ter sig färdplanens mål väldigt avlägset. När kritik framförs så begränsar den sig till att uttrycka att Israel använder sig av alldeles för brutalt våld eller "opropor­tionerlig våldsanvändning". Och i ett uttalande av utrikesminister Jan Eliasson och biståndsmister Carin Jämtin den 1 juli kan de till och med stödja att israelerna ställer de kidnappade palestinska politikerna inför israelisk domstol: "Israel måste omgående släppa de gripna palestinska politikerna eller rättsligt pröva anklagelserna mot dem."

FÖR ATT FINNA en långsiktig lösning på konflikten måste varje demokrat ställa sig frågan: Har en jude och en muslim samma mänskliga värde och rättigheter, har en israel och en palestinier samma mänskliga värde och rättigheter?

Folkrörelsen Nej till EU kräver:

- ♦ att Sveriges regering och riksdag omedelbart begär frisläppande av de 64 palestinska folkvalda politikerna
- ♦ att Sveriges regering och riksdag via EU och FN verkar för att omedelbart avbryta den ekonomiska bojkotten av den folkvalda palestinska regeringen och det palestinska folket, samt
- ♦ att Sveriges regering och riksdag bryter mot den undfallande EU-politiken gentemot Israel och öppnar diplomatiska förbindelser med den folkvalda palestinska regeringen.

JAN-ERIK GUSTAFSSON

BILD: JAN-ERIK GUSTAFSSON

| insändare & debatt |

Nils Lundgren: Folkomröstningar behövs för att demokratin ska fungera

STATSVETAREN TOMMY Möller skriver på Svenska Dagbladets debattsida Brännpunkt (31/7) att folkomröstningar försvårar politiken. Men vem har sagt att politik ska vara lätt?

Möllers inlägg belyser det största demokratiska problemet i Sverige just nu – avståndet mellan folket och de etablerade partierna.

Representativ demokrati förutsätter att medborgarna kan välja företrädare som faktiskt är representativa för deras politiska värderingar. Om en folkomröstning går emot de folkvaldas majoritet, innebär det ju att dessa inte är representativa. Att de då förlorar auktoritet innebär att demokratin fungerar.

LÖSNINGEN ÄR INTE att sopa problemet under mattan genom att undvika folkomröstningar. Teoretiskt finns det två andra vägar ur dilemman.

Dels kan de folkvalda bilda opinion och övertyga väljarna om att de folkvaldas ståndpunkter är de rätta.

Dels kan man starta nya parti-

er som är mer representativa för folkviljan. De värdekonservativa kristdemokraterna kom in i riksdagen när moderaterna hade blivit nyliberaler och stadsliberalerna hade tagit över folkpartiet från de frikyrkliga. Miljöpartiet kom in i riksdagen för att de existerande partierna inte mötte ungdomens krav på miljöengagemang. De etablerade partierna tvingas nu ta etik och miljö på allvar därför att partistrukturen har anpassats till medborgarnas politiska värderingar.

RUNTOM I EUROPA är nu problemet att de etablerade partierna inte är representativa för folkviljan i EU-frågorna.

Väljarna vill behålla den nationella kontrollen över sina samhällen, medan deras företrädare vill avskaffa nationalstaten och arbeta för en samhällsordning där besluten tas långt från medborgarna i svårgenomskådliga processer som leder till byråkrati och främlingskap.

De misslyckas med att övertyga och förlorar sin auktoritet.

Folkomröstningar är ett sätt

Bild: LARS-ERIK HÅKANSSON

att hantera denna klyfta mellan folket och de folkvalda. Ett annat är att starta nya partier som är mer representativa för folkvil-

jan i EU-politiken. Båda behövs.

NILS LUNDGREN
Partiledare för Junilistan

Curt Carlsson: EU har inte med våra bad att göra

”**SVERIGE TVINGAS** återregistrera badplatser” löd en rubrik i Göteborgs-posten den 24 juli. EU misstänker att Sverige kan ha dolt badplatser med dåligt vatten. Nu riskerar Sverige att stämmas inför EU-domstolen.

Även de som gillar det svenska medlemskapet i Det Nya Romarriket (EU) borde dra öronen åt sej.

För vad har EU centralt, i Bryssel, med de svenska badvattnen att göra? Ingenting!

De här supercentraliserade dekreten påminner om mycket an-

nat som EU ständigt sysslar med.

Badvattenbannbullar är till exempel på samma nivå som EU:s direktiv om att Uppsala kommun måste skjuta bort ett antal kajor vid Uppsala slott, eller, min senaste favorit, beslutad i EU-parlamentet – EU skall nu se till att alla restauranganställda får tillgång till solglasögon (sic!). Jamemans!

SÅVÄL BADVATTNET SOM eventuell avskjutning av Uppsalakajorna och solglasögon till restaurang-

anställda är beslut som naturligtvis bör fattas på en annan nivå.

I de två första fallen av respektive kommun och i det tredje fallet är det en fråga för fack och arbetsgivare, eller hur?

MEN SÅ ÄR DET i denna underbara union – Brysselfolket vet inte hur väl de vill sina unionsmedborgare.

Därför får vi leva med denna generande och löjliga kläfnighet som givetvis inte är det värsta med EU.

Det värsta är överstatligheten,

den minskade demokratin för medlemsstaterna och medborgarna, byråkratin och de stora kostnaderna.

Men exempel (det finns fler) med badvattnet, kajorna och solglasögonen är nog så avslöjande hur EU sköts.

Dessutom, i den pågående valrörelsen är det tyst om EU. Det borde det inte vara eftersom parollen är given: Ja tack till Europeiskt samarbete, men inte på EU:s vis!

CURT CARLSSON
Hisingen

| insändare & debatt |

Per Gahrton: EU måste bojkotta Israel

EFTER MASSAKERN i Qana borde det vara solklart att det är dags att övergå från ord till handling mot Israels våldspolitik.

Alla seriösa bedömare är överens om att Israel bryter mot internationella spelregler. Varför drabbas Israel då inte av påföljd?

EU har i dag någon form av sanktioner mot ett tjugotal stater. Förbud mot vapenexport från EU råder till bland annat Sudan, Uzbekistan, Somalia, Sierra Leone, Kina, Myanmar, Kongo/Zaire, Elfenbenskusten, Liberia. De politiska ledarna ibland annat Vitryssland och Zimbabwe får inte besöka EU. Syrier och libaneser som "misstänks" ha med mordet på förra premiärministern Hairy att göra är belagda med besöksförbud, liksom personer som misstänks för män-

niskorättsbrott i före detta Jugoslavien. Besöksförbud råder också för personer som i Transnistrien agiterar mot övergång till det latinska alfabetet (!). För åtskilliga av de personer som belagts med besöksförbud gäller också att alla ekonomiska tillgångar inom EU fryses. Diamanter och timmer får inte importeras från Liberia.

MEN MED ISRAEL får man ha intimt vapensamarbete trots att landet befinner sig i krig. De politiska ledarna är välkomna till Europa. Inga restriktioner råder mot export av några som helst tekniska finesser till Israel, trots att landets högsta domstol öppet tillåter tortyr. Inga israeliska politiker eller militärer tycks misstänkas för människorättsbrott som

kan motivera besöksförbud trots den allmänna enigheten om att Israel begår sådana brott.

Vem är då ansvarig? Och hur skulle det kunna utgöra ett större hot mot världsfreden att köpa diamanter av Liberia än att – som Sverige gör – köpa högteknologiska vapenkomponenter från Israel?

Det finns, som EU:s sanktionslista visar, många sanktionsmetoder: vapenembargo, besöksförbud, frysta tillgångar, importförbud för vissa varor och

tjänster. Man kan också säga upp associationsavtalet EU-Israel. Många israeliska ockupationskritiker har krävt en kultur- och vetenskapsbojkott, andra har föreslagit att Israel utestängs från internationella sportevenemang. Ett stopp för Israel-medverkan i Melodifestivalen vore en tydlig markering. Sverige kunde börja med att avbryta vapensamarbetet och kalla hem militärattachén i Tel Aviv.

PER GAHRTON
Palestinagrupperna i Sverige

VILL DU VETA MER OM FOLK-
RÖRELSEN NEJ TILL EU? BESÖK
VÅR HEMSIDA PÅ NÄTET –
WWW.NEJTILLEU.SE

Bo Alvberger: Respektera den grundlagsskyddade allemansrätten

MAKTEN ÖVER SVENSKA naturresurser som skog och mineraler lämnas nu över till EU. Kanske räknas också vattnet i floder och sjöar dit? Utnyttjandet av dem lär falla under unionens gemensamma energipolitik. Denna enorma maktförskjutning diskuteras inte i svenska massmedia. Beror det på att alla enigt står bakom den? Eller finns det ett hemligt påbud från EU-kommissionen, åtlytt i tyshet av de centrala maktorganen men obekant för landets befolkning? I så fall har vi här skälet till att inget politiskt parti redovisar sin syn på förslaget om att avskaffa det generella strandskyddet.

Det är illavarslande att ledningen för Svenska Naturskyddsföreningen inte längre står upp för strandskyddet. För tre år sedan avvisade man varje förändring i lagstiftningen. Idag ansluter man sig till den marknadsanpassade modell som lan-

serades under förra året.

Det handlar om miljö- och samhällsbyggnadsdepartementets förslag om "Differentierat strandskydd" (Ds 2005:23) som i stort sett avskaffar strandskyddet i hela landet utom vid havsstränderna. När det behandlades av Kommunförbundets samhällsbyggnadsberedning fick det stöd av endast två av de politiskt tillsatta ledamöterna, övriga elva ville gå längre i privatisering. Ingen försvarade nu gällande lagar.

DET ÄR ALLTSÅ skyddet för flora och fauna utmed sjöar och vattendrag som är hotat. Samtidigt skulle allemansrätten till våra stränder försvinna. Vi befarar att det blir första steget som leder till ett fullständigt upphävande av allemansrätten, den för Sverige lika unika som förnuftiga kompromissen mellan ägande- och nyttjanderätt.

"Av ålder finnes i Sverige en huvudsakligen på sedvana vilande s.k. allemansrätt, vilken yttrar sig som en befogenhet för allmänheten att bl. a. taga väg över och vistas på annans mark, där est marken icke utgör tomt eller plantering eller annan äga som kan taga skada därav. Allemansrätten kan emellertid bringas att upphöra inom ett visst område genom att ägaren t ex uppför en bostadsbyggnad, varigenom området blir att anse som tomt." Så beskrevs "Strandlagen" i Svensk Uppslagsbok 1953. Första lagen om byggnadsförbud inom vissa strandområden kom 1950. Den generella strandskyddslagen infördes 1964 men redan på 1930-talet hade man från biologiskt håll börjat kräva ett lagligt skydd för stränderna.

Har samhällsutvecklingen under det senaste halvsekleket gjort strandskyddet onödigt? Knapast! Det är en smärtsam insikt

som kommer åtminstone varje gång man får se statistiken för antalet arter som varje år försvinner från vår jord. Vi vet också att alltfler familjer saknar ekonomiska resurser för sommarstuga eller semesterresa. För människor i den situationen har allemansrätten alltid givit möjlighet till rekreation. Inga löneförhandlingar kan någonsin kompensera förlusten av den.

Det har i sommar uppstått ett landsomfattande nätverk för att försvara strandskydd och allemansrätt. Våra krav går ut på att nu gällande lagar ska vara kvar:

- ♦ Respektera den grundlagsskyddade allemansrätten
- ♦ Slå vakt om det generella strandskyddet
- ♦ Skärp Länsstyrelsernas kontroll av att lagen följs
- ♦ Behåll Naturvårdsverkets övergripande ansvar

BO ALVBERGER
Nätverket Försvara Allemansrätten

| doktor gormander |

Jag blev kär i min konsult

DEN MEST FÖRTALADE yrkesgruppen är nog konsulterna. Jag tänker på historien om bonden och konsulten som i flera år har cirkulerat på nätet.

Här finns hela problemet med folkfantasins fördomar om den jordnära bonden och den yppiga konsulten. Som om man vet bäst bara för att man luktar diesel.

Faktum är ju att dagens bönder inte skulle klara sig en dag utan EU-konsulter som hjälper dem att söka bidrag för att de inte ska odla vissa grödor. Mer om bonden senare i krönikan.

Det är trist med förtal. Mina vänner snackar om konsulter som om de vore onödiga människor, De lutar sig tillbaks med den där illvilliga, dumdryga och översittaraktiga blicken. Skit flyter, säger de.

MEN ALLA BEHÖVER en konsult. Den här krönikan är skriven på miljövänligt papper med hjälp av min personliga konsult. Hon matar mig med små frukter medan jag skriver och sen kastar vi mat på varandra, små patéer mest, efter varje lyckad utgång. Fast en gång blev det cocktailtomater och då blev vi kära i varann.

Rektorer anlitar konsulter för att bli bättre människor. Sverige skulle slockna utan konsulter. Jag minns hur Danderyds sjukhus i Stockholm för tio år sen anlätade en konsult som presenterade en manual, TQM, Total Quality Management, med erfarenheter från den japansk bilbranschen.

Resultatet blev lysande och kostnaderna för hantering av döende patienter sjönk dramatiskt.

En konsult kostar i genomsnitt vara 38.000 kronor i veckan och det är ju ingenting om man jämför.

Bild: LARS-ERIK HÅKANSSON

När det gäller berättelsen om bonden och konsulten är det hög tid att den kommer i tidningen för att visa hur snedvridna uttryck folkfantasin kan ta.

Bonden passade sina får då en kille i ny BMW, Broni-kostym, Gucci-skor, Ray Ban solglasögon och en YSL-slips ropade:

Om jag kan räkna ut hur många får du har på betet, kan jag ta med mig ett av fåren då?

Okej, sa bonden.

KILLEN TOG FRAM en Dell Notebook. Med hjälp av Nokias senaste 3G-telefon kopplade han upp sig mot Internet. Via GPS hämtade han den exakta positionen och matade in den i en Nasasatellit som scannade betesområdet med högupplösningsskamera.

Han öppnade den digitala bilden i Adobe Photoshop och

skickade den till Image Processing Facility i Hamburg. Inom några sekunder fick han ett nytt svar per mejl där det stod: Picture processed and data stored.

DÅREFTER LOGGADE HAN in sig på en MS-SQL databas via ODBC och kopplade ett exceldokument med flera hundra avancerade formler. När detta gjorts körde han alla data med e-post till en Xircom och på ett ögonblick fick han respons.

Han avslutade arbetet med att skriva ut en 150 sidors fyrfärgs rapport på sin minimala HP Colour LaserJet och kastade ett öga på den sista sidan.

Du har exakt 1.586 djur, sa han.

Det stämmer, sa bonden, så du kan ta med ett av fåren.

Killen valde ut ett av fåren som han sen under viss möda

lyckades få ner i bagageutrymmet på BMW:n.

Då sa bonden:

Du, om jag kan säga exakt vad du jobbar med, kan jag då få tillbaka fåret?

Killen tänkte en stund, nickade okej.

Du är konsult, sa bonden.

Hur kunde du veta det? Undrade killen.

INGA PROBLEM, SA bonden. Du kom hit utan att någon bett dig. Du tar betalt för något som jag redan visste för en fråga jag inte ställt.

Dessutom har du ingen aning om hur den här branschen fungerar! Så var nu snäll och öppna bagageluckan och ge mig tillbaka min border collie.

DOKTOR GORMANDER

(Krönikan har tidigare varit publicerad i Aftonbladet.)

Posttidning B

Avsändare:
Kritiska EU-fakta
Pölgatan 4
414 60 Göteborg

Galleriet/LARS-ERIK HÅKANSSON

